

JUSTIITS- JA DIGIMINISTEERIUM

KR Majandi OÜ
kr.majandi.ou@gmail.com

Teie 20.02.2025
Meie 04.03.2025 nr 20-1/1806

Vastus pöördumisele

Lugupeetud proua Tsopp

Pöördusite Justiits- ja Digiministeeriumi poole seoses Kambja Vallavalitsuse tegevusetusega maakorraldustoimingute tegemisel.

Täname Teid pöördumise eest. Informatsioon kohalike omavalitsusüksuste tegevuse kohta on meile oluline.

Vastavalt [Vabariigi Valitsuse seaduse](#) § 75³ lõikele 1 teostab Justiits- ja Digiministeerium haldusjärelevalvet kohaliku omavalitsuse üksuste haldusaktide õiguspärasuse üle. Selgitame esmalt, et Justiitsministeeriumi poolt teostatava järelevalve eelduseks on Vabariigi Valitsuse seaduse § 75³ lõikest 4 tulenevalt kohaliku omavalitsuse üksuse haldusakti õigusvastasus ja avaliku huvi rikkumine. Sõltumata sellest, kas tingimused on või ei ole täidetud, on ministeeriumil kaalutusõigus küsimuses, kas järelevalvet alustada või mitte.

Ministeeriumi poolt läbiviidavas haldusjärelevalves oleme avaliku huvi sisustanud kui ülekaaluka huvi kohaliku omavalitsuse või riigi elanike vaatest tervikuna, mis hõlmab laiemalt ühiskondlikke hüvesid ja väärtusi. Selliseks saavad olla näiteks rahva tervis, riigikaitse ja -julgeolek, kultuur, loodus, üldine heaolu (loetelu ei ole ammendav) ehk sellised asjaolud, mis puudutavad tervet kogukonda. Seega järelevalve põhiküsimus on, kas haldusakt on seadustega kooskõlas, mitte niivõrd küsimus, kas isiku subjektiivseid õigusi on rikutud (kuigi need küsimused võivad olla lahutamatult seotud), mistõttu ei saa ega pea järelevalve esmane mõte olema erahuvide kaitse. Halduskohtumenetluse seadustiku eelnõu (755 SE) seletuskirjas on selgelt väljendatud: „*Protest on Eesti haldusprotsessi traditsiooniline avaldus, millega selleks volitatud haldusorgan käivitab kohtumenetluse avalikes huvides*“ ja „*protesti esitamisel ei kaitsta subjektiivseid õigusi*“.

Justiits- ja Digiministeerium on seisukohal, et praegusel juhul ei ole ülekaaluka avaliku huvi kriteerium haldusjärelevalve teostamiseks täidetud. Seetõttu ei anna Justiits- ja Digiministeerium hinnangut Kambja Vallavalitsuse tegevusele ega tee ettepanekut haldusaktide andmiseks, muutmiseks või kehtetuks tunnistamiseks.

[Maakorraldusseaduse](#) § 3 lõike 2 kohaselt teostab haldusjärelevalvet maakorralduse seaduslikkuse üle Maa- ja Ruumiamet.

Lisaks saab õiguskantsler kontrollida, et avalikke ülesandeid täitvad asutused ja ametnikud ei rikuks oma tegevuses ja inimesega suhtlemisel inimese põhiseadusest tulenevaid õigusi ja vabadusi, seadusi ja teisi õigustloovaid akte ning hea halduse tava (sh et kohalik asutus vastaks õigeaegselt inimeste pöördumistele ja taotlustele).

Selgitame, et kui kohaliku omavalitsuse üksuse poolt on rikutud isiku subjektiivseid õigusi, on isikul oma õiguste kaitseks õigus esitada vaie kohaliku omavalitsuse üksusele või pöörduda kaebusega

halduskohtusse. Kuidas halduskohtusse pöörduda, milliseid dokumente kohtule esitada ja muud olulist, saate lugeda siit <https://www.juristaitab.ee/et/halduskohtusse-poordumine>.

Avaldame lootust, et meie selgitused on informatiivsed ning abiks edasiste tegevuste planeerimisel.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Glen Roosaar
nõunik

Glen Roosaar 53293222
Glen.Roosaar@justdigi.ee